

Internet ID

Wie ben jij op het internet?

Leerweg

Leerroute: 6 & 7
Functioneringsniveau: E7

Vak

Digitale geletterdheid

Leeftijd

10 t/m 11 jaar

Domein

Mediawijsheid
Informatievaardigheden
Computational thinking

Duur

Ca. 45 min.

Vaardigheden

Kritisch denken
Creatief denken
Samenwerken
Zelfregulering

Deze les

In deze les onderzoeken de leerlingen hun eigen online uitstraling. Hiervoor zoeken ze zichzelf op het internet op. Ze bespreken wat ze wel en wat ze beter niet posten op het internet. Ook bedenken ze twee personen met een totaal verschillende online uitstraling.

Lesopzet

Introductie

15 min.

De leerlingen bespreken wat wel en niet verstandig is om op het internet te delen. Ze bekijken een video waarin ze ontdekken dat veel informatie op het internet blijft staan en dat deze informatie gebruikt kan worden om iemand goed te leren kennen/een online profiel op te stellen.

Kern

25 min.

De leerlingen onderzoeken wat erover henzelf online te vinden is. Ze brengen hun online uitstraling in beeld door hun naam, afbeeldingen en websites op te zoeken. Vervolgens bedenken zij in tweetallen één persoon met een veilige beschaafde online uitstraling en één persoon met een negatievere en onveiligere online uitstraling.

Afsluiting

5 min.

De leerlingen kijken terug op de les. Ze bespreken hoe een veilige online uitstraling eruitziet en welke tips ze kunnen toepassen om hun Internet ID beschaafd en up-to-date te houden.

Inhoud van de les

Leerdoelen

De leerlingen leren:

- » wat hun online uitstraling is.
- » wat ze wel en beter niet op het internet posten.
- » de samenhang tussen verschillende apps en bedrijven.

Aansluiting curriculum

Deze les sluit aan bij de doelen uit de Leerlijn Digitale Geletterdheid en bij de kerndoelen van de leergebieden:

- » De leerling zoekt zichzelf op op het internet en is zich bewust van en benoemt zijn online uitstraling.
- » De leerling heeft inzicht in de samenhang van media toepassingen (foto van Instagram ook tegelijk uploaden op Facebook).
- » De leerling houdt zijn sociale mediaprofiel(en) beschaafd en up-to-date.

Benodigde voorkennis

De leerlingen weten dat je zelf dingen op internet kan plaatsen, bijvoorbeeld via sociale media. Er kan hiervoor teruggepakt worden op de les '[sociale media](#)'. Daarnaast weten de leerlingen hoe ze iets opzoeken op internet. De leerlingen hebben eerder online bekende personen opgezocht in de les '[Wie ben ik](#)'.

Benodigheden

- Lesbrief per leerling.
- Poster 'Internet ID'.
- Device per leerling (computer/tablet/telefoon) om zichzelf op internet op te zoeken.

Voorbereiden

- Lees de docentenhandleiding goed door.
- Print de lesbrief per leerling.
- Print de poster 'Internet ID' en hang deze op in het klaslokaal.
- Bekijk het [filmpje](#)¹ (8 min) van dia 5 over Internet ID.
- Zet de devices per leerling klaar.

Differentiatie

Binnen deze les zijn verschillende mogelijkheden tot differentiëren. Afhankelijk van de vaardigheden van de leerlingen kunnen ze meer of minder ondersteund worden bij het opzoeken van zichzelf op het internet. Daarnaast kunnen leerlingen die geen eigen sociale mediaprofiel hebben, op zoek gaan naar de gegevens van een bekend persoon.

De afsluiting kan uitgebreid worden door leerlingen zelf een sociale mediaprofiel op te laten stellen van de bedachte personen.

¹ <https://schooltv.nl/video/wat-staat-er-over-jou-op-het-internet/>

Begeleiding tijdens de les

Legenda:

Vertel dit de leerlingen

Dit doen de leerlingen

Achtergrondinformatie

Differentiatie

Toelichting

Vertel de leerlingen dat ze deze les gaan leren wat ze wel en beter niet op het internet zetten. Ze onderzoeken hun eigen online uitstraling en hoe zij deze kunnen beschermen. Ze bedenken de online uitstraling van twee verschillende personen. Ze leren hun eigen online uitstraling beschaafd en up-to-date te houden.

Leg uit dat de leerlingen deze les zelf aan de slag gaan met wat ze wel en beter niet op het internet zetten. Bijvoorbeeld op sociale media. Vraag de leerlingen wie er een sociale media-account hebben en wat ze daarmee doen.

Vraag de leerlingen wat ze allemaal wel en niet zouden delen op het internet. Stel vragen en schrijf de antwoorden van de leerlingen op de poster 'Internet ID'. Gebruik hiervoor onderstaande vragen:

- Wat zou je zelf posten en wat niet? Waarom?
- Welke informatie zou je online plaatsen? Vul je bijvoorbeeld overal je telefoonnummer/e-mailadres in? Waar wel en waar niet?
- Hoe bepaal je waar je wel wat post en waar niet?
- Heb je weleens iets gezien wat jij niet zou posten?
- Of heb je zelf ooit iets gepost waar je later spijt van had?

Mogelijke antwoorden:

- Posten van neutrale foto's, zoals foto's van huisdieren of foto's waar je zelf positief op staat. Geen foto's waarop kattenkwaad wordt uitgehaald of een middelvinger wordt opgestoken.
- Posten van aardige berichten. Geen onaardige berichten waarop anderen uitgescholden worden of belachelijk worden gemaakt.
- Geen persoonlijke gegevens online op sociale media delen zoals straatadres, woonplaats, telefoonnummer, namen.
- Vraag je af of de gegevens die nodig zijn om een app te gebruiken ook echt nodig zijn. Deel alleen persoonlijke gegevens wanneer het echt nodig is. Vraag een volwassene om zeker te weten of je gegevens moet delen of beter niet.

Dia's

2

3

Toelichting

Vertel dat het niet alleen belangrijk is om na te denken wat je wel en beter niet post/deelt, maar het ook belangrijk is je bewust te zijn dat je een foto op verschillende sociale mediakanalen kan delen. Bijvoorbeeld een foto op Snapchat kan ook worden gepost op Instagram of gedeeld worden via WhatsApp. Het is belangrijk om na te denken op welk kanaal je een foto post. Vraag wat de leerlingen hier al over weten. Gebruik eventueel onderstaande vragen:

- Deel je weleens een YouTube- of Spotify-link via WhatsApp?
- Deel je weleens een nieuwe Fortnite of Minecraft skin via DM, Snapchat of Instagram?
- Zet je een foto op Instagram en deel je deze dan ook via Facebook, Bereal, Snap(score), WhatsApp of Instagram? Hoe kies je via welk kanaal je de foto deelt?
- Wat deel je op welk sociale mediakanaal? Hoe kies je voor dit kanaal?
- Wat weet je al van mediakanalen die samenwerken?

Benadruk dat alle informatie (ongeacht op welk sociale media-account het geplaatst wordt) teruggevonden kan worden als het account niet goed afgeschermd is, bijvoorbeeld via het mediakanaal zelf of via Google (afbeeldingen). Op deze manier kan alle informatie verder gedeeld en opgeslagen worden. Een onbekende kan op deze manier veel over je te weten komen.

Vertel de leerlingen dat ze nu een beeld hebben van wat ze wel en beter niet posten/delen. Bekijk samen met de leerlingen het volgende [filmpje](#)¹ (8 min) waarin te zien is dat veel persoonlijke informatie over iemand te vinden is op het internet, dat bedrijven deze informatie met elkaar delen, waarom dat erg is en hoe ze zichzelf beter kunt beschermen.

Bespreek met de leerlingen wat ze gezien en gehoord hebben in het filmpje. Vul eventueel de poster 'Internet ID' aan. Gebruik hiervoor de volgende vragen:

- Waar ging het filmpje over?
- Wist je dit?
- Wat voor nieuws heb je gehoord in de video?
- Welke drie tips werden er genoemd om jezelf beter te beschermen?

De drie tips uit het filmpje:

- **Zet je locatie uit.** Niet alle apps op je telefoon hoeven te weten waar je bent.
- **Let op met gratis downloads,** van bijvoorbeeld spelletjes. Je betaalt geen geld, maar bedrijven hebben jouw gegevens wel. Dan weten ze bijvoorbeeld hoe

¹ <https://schooltv.nl/video/wat-staat-er-over-jou-op-het-internet/>

Dia's

4

5

Toelichting

jij een spelletje speelt, hoe vaak je de app opent en welke reclame ze jou moeten laten zien. Ze weten wat je leuk vindt en gebruiken dit om je te beïnvloeden. Ze verkopen het ook aan andere bedrijven.

- **Denk goed na over toestemming geven tot je camera.** Apps als Tiktok en Snapchat hebben toestemming tot je camera nodig om een foto of video te kunnen maken, maar heeft het spelletje dat je graag speelt ook toegang tot je camera nodig? Of apps om muziek mee te luisteren?

Herhaal de poster bij meer ondersteuningsbehoefte van de klas.

Deel de lesbrief uit. Herhaal dat de leerlingen in het filmpje hebben gezien hoe er een 'digitale Sosha' gemaakt kon worden van haar gedrag online. Vertel de leerlingen dat zij hun eigen digitale versie gaan opzoeken door antwoord te geven op de vragen in de lesbrief. Door antwoord te geven op deze vragen zien zij hun eigen online uitstraling.

Laat leerlingen die niets over zichzelf kunnen vinden (omdat zij bijvoorbeeld geen sociale mediaprofiel hebben), een bekend persoon opzoeken. De leerlingen gaan dan op zoek wat ze allemaal over die persoon kunnen vinden.

Besprek de opdracht klassikaal na. Vraag de leerlingen wat ze online over zichzelf hebben gevonden en wat zij van hun online uitstraling vonden. Vul wat de leerlingen benoemen als positieve en negatieve online uitstraling in op de poster 'Internet ID'.

Stel hierbij de volgende vragen:

- Wat heb je over jezelf gevonden?
- Ben je foto's tegengekomen? Wat voor foto's waren dit?
- Wat vind je prima aan je online uitstraling?
- Wat vind je minder leuk?
- Hoe kan je dit vanaf nu anders aanpakken?
- Wat is een positieve online uitstraling?
- Wat is een minder positieve/negatieve online uitstraling?

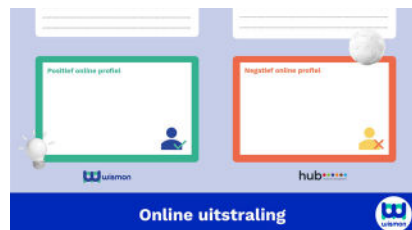
Mogelijke antwoorden voor een positieve online uitstraling/profiel:

- Weinig informatie/foto's te vinden.
- Dat wat te vinden is, is waar.
- Dat wat te vinden is, is netjes
- Dat wat te vinden is, is up-to-date (vroeger deed je misschien aan voetbal, nu al jaren niet meer).

Dia's

6

7

Toelichting

Mogelijke antwoorden voor een negatieve online uitstraling/profiel:

- Veel informatie/foto's te vinden (leeftijd, adres, woonplaats, huisnummer, telefoonnummer of namen van familieleden).
- Dat wat te vinden is, is niet waar.
- Dat wat te vinden is, is niet zo netjes (reacties met schelden, spelfouten of foto's met bijvoorbeeld een middelvinger).

Benadruk dat wat er over jezelf op internet te vinden is, lastig te verwijderen is. Je moet dus goed nadenken over wat je wel op het internet post en wat niet. Denk daarbij goed na voordat je iets plaatst of ergens toestemming voor geeft:

- of het in de toekomst ook handig is dat deze informatie online staat;
- op welke platformen de post of jouw gegevens nog meer terecht komen;
- of het beschaafd en up-to-date is.

Optioneel:

Bij voldoende tijd of ter verdieping bedenken de leerlingen met de positieve en negatieve punten van een online uitstraling zelf twee personen. Persoon 1 heeft volgens hen de perfecte online uitstraling en persoon 2 heeft een erg onveilige en nadelige uitstraling voor nu en de toekomst. Ze bedenken zelf de persoonlijke gegevens (naam, leeftijd, woonplaats, hobby's, huisdieren en wat deze personen online plaatsen). Iedere leerling schrijft een van de twee personen in zijn eigen lesbrief. Verdeel de klas in tweetallen.

Bied deze optie aan voor leerlingen die snel klaar zijn met het opzoeken van hun eigen Internet ID of ter verdieping om de negatieve en positieve punten te verwerken in een online profiel.

Blik met de leerlingen terug op de les. Vraag hoe een positieve online uitstraling eruitziet, waar ze op moeten letten en welke tips ze kunnen toepassen om hun Internet ID te beschermen, beschaafd en up-to-date te houden. Vraag of de leerlingen tevreden zijn met hun online uitstraling of dat ze iets gaan veranderen.

Mogelijke antwoorden:

- Alleen posten wat netjes en waar is.
- Eerst bedenken of het posten echt nodig is en later niet nadelig gaat zijn.
- Niet altijd toestemming geven aan apps om bijvoorbeeld je camera of locatie te gebruiken.
- Werk dat wat online staat bij, zodat je internet ID altijd up-to-date blijft.

Dia's

8

9